

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **V. T. N.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2019, č. j. 41 A 17/2019 - 36,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2019, č. j. 41 A 17/2019 - 36, **se** ve výroku I. a II. **ruší**.
- II.** Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 25. 5. 2019, č. j. KRPU-33398-58/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 6. 6. 2019, č. j. KRPU-33398-59/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, **se ruší**.
- III.** Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV.** Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce žalobce JUDr. Ing. Jakuba Backy **se určuje** částkou ve výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který výrokem I. zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2019, č. j. KRPU-33398-58/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 6. 6. 2019, č. j. KRPU-33398-59/ČJ-2019-040022-SV-ZZ; výrokem II. krajský soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, výrokem III. pak ustanovenému zástupci určil odměnu ve výši 8228 Kč. Žalovaná napadeným rozhodnutím rozhodla o zajištění stěžovatele za účelem jeho

předání podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), dobu trvání zajištění stanovila na 26 dnů od okamžiku omezení osobní svobody stěžovatele.

[2] Zajištění stěžovatele za účelem předání předcházelo jeho zajištění podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, neboť při kontrole dne 15. 2. 2019 byl spolu s dalšími cizinci kontrolován německou policií v osobním vozidle Škoda Octavia s rumunskou registrační značkou na 44. kilometru dálnice D8/A17 ve směru z České republiky na Drážďany a byl zadržen, protože bylo zjištěno, že nemá platný cestovní doklad ani vízum. Policie České republiky proto stěžovatele od německých orgánů převzala. Následně bylo stěžovateli oznámeno zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění. Při výslechu stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by jeho vyhoštění bránily, stěžovatel byl proto dne 17. 2. 2019 zajištěn za účelem správního vyhoštění; proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu a následně také kasační stížnost, která byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2020, č. j. 3 Azs 129/2019 - 31, zamítnuta. Dne 4. 3. 2019 bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění.

[3] Dne 20. 2. 2019 požádal stěžovatel o udělení mezinárodní ochrany, následně byl zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozhodnutí o zajištění podal stěžovatel žalobu, následně také kasační stížnost, která byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2019, č. j. 4 Azs 242/2019 - 34, zamítnuta. Řízení o stěžovatelově žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno, neboť v jeho průběhu bylo zjištěno, že stěžovatel disponoval povolením k pobytu vydaným Rumunskem. K posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo proto v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), příslušné Rumunsko. Tím byl naplněn důvod k zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice uvedený v § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Proti rozhodnutí o zastavení řízení podal stěžovatel žalobu společně s návrhem na přiznání odkladného účinku. O návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě bylo rozhodnuto usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 5. 2019, č. j. 60 Az 25/2019 - 40, které nabylo právní moci dne 25. 5. 2019 – tímto dnem tedy stěžovatel ztratil postavení žadatele o mezinárodní ochranu, neboť odkladný účinek žalobě přiznán nebyl. Samotná žaloba pak byla rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 5. 2019, č. j. 60 Az 25/2019 - 50, zamítnuta. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019 - 30, odmítnuta pro nepřijatelnost.

[4] Dne 26. 2. 2019 bylo zahájeno řízení o předání stěžovatele do Rumunska. Jelikož Rumunsko akceptovalo žádost o jeho převzetí, bylo dne 25. 3. 2019 stěžovateli předáno rozhodnutí o jeho přemístění. O těchto skutečnostech informovalo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, žalovanou dne 3. 6. 2019. Následně přípisem ze dne 5. 6. 2019 informovalo žalovanou rovněž o tom, že dne 25. 5. 2019 nabylo právní moci výše uvedené usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 25/2019 – 40 o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Ministerstvo vnitra tímto přípisem žalovanou upozornilo na to, že stěžovatel nabytím právní moci uvedeného usnesení ztratil postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Žalovaná proto v reakci na tento přípis rozhodla o zajištění stěžovatele za účelem jeho předání – a právě toto rozhodnutí je předmětem přezkumu v nynější věci.

[5] V záhlaví rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem jeho předání, č. j. KRPU-33398-58/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, žalovaná uvedla datum 25. 5. 2019, ve výroku pak uvedla, že se doba

pokračování

zajištění stanovuje na 26 dnů ode dne omezení osobní svobody stěžovatele, tj. ode dne 25. 5. 2019, a to přesto, že se o skutečnostech rozhodných pro zajištění (tj. o nabytí právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku) dozvěděla až dne 5. 6. 2019. Následně proto opravným rozhodnutím ze dne 6. 6. 2019, č. j. KRPU-33398-59/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, změnila datum ve výroku rozhodnutí na 5. 6. 2019 (datum uvedené v záhlaví však zůstalo nezměněno).

II. Rozhodnutí krajského soudu

[6] Rozhodnutí o zajištění za účelem předání napadl stěžovatel žalobou. V ní uvedl, že rozhodnutí představuje nepřipustné obcházení § 46a odst. 13 zákona o azylu. Ačkoli účinnost rozhodnutí o „přezajištění“ podle zákona o azylu skončila dne 25. 5. 2019, žalovaná přistoupila k vydání rozhodnutí o zajištění za účelem předání až dne 5. 6. 2019. Ode dne 25. 5. 2019 do vydání rozhodnutí o zajištění za účelem předání byl tedy stěžovatel zadržován nezákonně. Došlo k neakceptovatelnému porušení práva na osobní svobodu stěžovatele, což žalovaná zakryla tím, že stanovila dobu zajištění zpětně – tj. ode dne 25. 5. 2019. Své pochybení se navíc žalovaná snažila zakrýt také tím, že rozhodnutí antedatovala. Jestliže však nedošlo k okamžitému propuštění stěžovatele poté, co důvod jeho „přezajištění“ odpadl, nelze takové pochybení napravit novým zajištěním podle zákona o pobytu cizinců, čímž by měla být překlenuta doba nezákonného zajištění.

[7] Krajský soud stěžovatelovu žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že stěžovatel nijak nerozporoval podmínky pro zajištění za účelem předání, proto se jimi také nezabýval. Přisvědčil stěžovateli, že z napadeného rozhodnutí skutečně vyplývá, že nemohlo být vydáno dne 25. 5. 2019, neboť obsahuje informace, které žalovaná obdržela nejdříve dne 3. 6. 2019. Současně však uvedl, že tato vada nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť sama žalovaná bezprostředně po vydání rozhodnutí toto rozhodnutí opravila. Přestože při opravě nebyla důsledná (neboť opravila pouze datum uvedené ve výroku, nikoliv v záhlaví), z odůvodnění opraveného rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem předání bylo vydáno 5. 6. 2019, nikoliv 25. 5. 2019, což potvrzuje také obsah spisu. Je proto nepochybné, že se skutečně jednalo o písařskou chybu, kterou bylo možné opravit vydáním opravného rozhodnutí.

[8] Dále se krajský soud věnoval námitce nezákonného zajištění ode dne 25. 5. 2019 do dne 5. 6. 2019. Uvedl, že stěžovatelovo předchozí zajištění bylo realizováno podle zákona o azylu, o kterém rozhoduje Ministerstvo vnitra. Pochybení Ministerstva vnitra spočívající v tom, že stěžovatele nepropustilo bezprostředně poté, kdy přestal být žadatelem o mezinárodní ochranu, nelze přičítat k tíži žalované. Žalované by bylo možné vytýkat prodlení s vydáním rozhodnutí o zajištění za účelem předání pouze v případě, že by se o ztrátě postavení žadatele o mezinárodní ochranu dozvěděla dříve. Ministerstvo ji však tuto skutečnost sdělilo až dne 5. 6. 2019, ještě téhož dne pak žalovaná vydala rozhodnutí o zajištění za účelem předání. Krajský soud dále uvedl, že okamžité propuštění ze zajištění mohl žádat také zástupce stěžovatele, byl-li s ním stěžovatel podle svých tvrzení v kontaktu. Stěžovatel mohl podat rovněž žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, nic takového však neučinil. Krajský soud nesouhlasil s tvrzením stěžovatele, že žalovaná napadené rozhodnutí antedatovala. Naopak, byla to právě žalovaná, která z vlastní iniciativy svou chybu (byť nedůsledně) napravila, aniž by k tomu stěžovatel dal jakýkoli podnět.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[9] Rozhodnutí krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, v níž opět namítal obcházení § 46a odst. 13 zákona o azylu. Znovu zdůraznil, že v době od 25. 5. 2019 (kdy skončila účinnost rozhodnutí o „přezajištění“ podle zákona o azylu) do 5. 6. 2019 (kdy bylo vydáno rozhodnutí o zajištění za účelem předání podle zákona o pobytu cizinců) byl zajištěn nezákonně.

Jelikož dne 25. 5. 2019 ztratil postavení žadatele o mezinárodní ochranu a zajištění podle zákona o azylu mělo být ukončeno, dopustilo se Ministerstvo vnitra nezákonného zásahu. Žalovaná se tuto nezákonnost pokusila zastřít tím, že zpětně stanovila dobu zajištění ode dne 25. 5. 2019. Sama se pak snažila zakrýt své vlastní pochybení antedatováním rozhodnutí. Dle názoru stěžovatele bylo o jeho zajištění za účelem předání rozhodnuto nezákonně, neboť se tak nestalo bezprostředně poté, co ztratil status žadatele o mezinárodní ochranu. Nic na tom nemění ani to, že o ztrátě tohoto postavení žalovaná nevěděla, a tvrzení, že se z její strany jednalo o písařskou chybu, považoval stěžovatel za absurdní. A nesouhlasil ani s názorem krajského soudu, že k opravě rozhodnutí došlo z vlastní iniciativy žalované. Závěrem stěžovatel namítal, že nepodání zásahové žaloby mu nelze klást k tíži a nemůže to omlouvat nezákonné jednání žalované. Případná žaloba by jednak nebyla vyřízena v rozumné době a jednak by nemohla nic změnit na existujícím protiprávním stavu. Stěžovatel proto navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu ve výroku I. zrušen, a současně navrhl, aby bylo zrušeno i rozhodnutí žalované a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení.

[10] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že svou písařskou chybu obsaženou v rozhodnutí o zajištění za účelem předání napravila opravným rozhodnutím. Rozhodnutí o zajištění vydala po obdržení informace, že stěžovatel již nadále není v postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Okolnosti zajištění v době od 25. 5. 2019 do 5. 6. 2019 nemohou jít k její tíži a případná nezákonnost zajištění podle § 46a zákona o azylu nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť s ním nijak nesouvisí a měla by být řešena v jiném soudním řízení.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Podstatou kasační stížnosti je posouzení otázky, zda rozhodnutí žalované o zajištění stěžovatele za účelem jeho předání obstojí z hlediska zákonnosti. Stěžovatel nerozporoval splnění podmínek zajištění za účelem předání. Namítal však, že žalovaná vydala napadené rozhodnutí dne 5. 6. 2019, v rozhodnutí však stanovila dobu zajištění zpětně ode dne 25. 5. 2019 a samotné rozhodnutí antedatovala, aby zakryla pochybení Ministerstva vnitra, jež stěžovatele nepropustilo z předchozího zajištění podle zákona o azylu. Vlastní pochybení se pak žalovaná podle názoru stěžovatele snažila zakrýt tím, že vydala opravné rozhodnutí, ve kterém stanovila dobu zajištění ode dne 5. 6. 2017.

[14] Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné předně zdůraznit, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o zajištění za účelem předání ze dne 25. 5. 2019, č. j. KRPU-33398-58/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, ve znění posléze vydaného opravného rozhodnutí (viz výše). Před samotným posouzením napadeného rozhodnutí přitom považuje Nejvyšší správní soud za podstatné vyjádřit se právě k vydání opravného rozhodnutí, neboť se jedná o velmi podstatnou otázku pro nyní posuzovanou věc.

[15] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že nesprávné uvedení data omezení osobní svobody stěžovatele ve výroku rozhodnutí o zajištění bylo skutečně písařskou chybou. Vzhledem k tomu, že stěžovatel podmínky zajištění nerozporoval a žalovaná svou chybu v psaní napravila opravným rozhodnutím, žalobu zamítl s tím, že proti nezákonnému zajištění v době od 25. 5. 2019 do 5. 6. 2019 se měl stěžovatel bránit zásahovou žalobou. Se těmito závěry

pokračování

krajského soudu však Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit. Zdejší soud je naopak toho názoru, že uvedení data 25. 5. 2019 ve výroku rozhodnutí nepředstavovalo písařskou chybu – tj. zřejmou nesprávnost, kterou by bylo možno napravit vydáním opravného rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

[16] Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaná rozhodla o zajištění stěžovatele za účelem jeho předání dne 5. 6. 2019. Přestože je na rozhodnutí uvedeno datum 25. 5. 2019, žalovaná se o skutečnostech rozhodných pro vydání tohoto rozhodnutí (nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany stěžovatele) dozvěděla až dne 5. 6. 2019. Rozhodnutí o zajištění za účelem předání se o tyto skutečnosti také opírá (konkrétně se jedná o oznámení Ministerstva vnitra, které o nepřiznání odkladného účinku žalovanou informovalo). Sama žalovaná pak v opravném rozhodnutí výslovně uvádí, že rozhodnutí o zajištění za účelem předání bylo vytvořeno dne 5. 6. 2019. O datu skutečného vydání rozhodnutí (tj. 5. 6. 2019) není mezi stranami sporu.

[17] Žalovaná tedy dne 5. 6. 2019 vydala rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem jeho předání, rozhodnutí však označila datem 25. 5. 2019. Současně ve výroku uvedla jako den omezení osobní svobody stěžovatele právě datum 25. 5. 2019. Opravným rozhodnutím pak datum omezení osobní svobody stěžovatele uvedené ve výroku opravila na 5. 6. 2019, v záhlaví rozhodnutí však zůstalo uvedeno jako datum vydání 25. 5. 2019.

[18] Ze spisu dále vyplynulo, že právě dne 25. 5. 2019 nabylo právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tzn., že právě tohoto dne přestal být stěžovatel žadatelem o mezinárodní ochranu, čímž se na něj zákon o azylu již nadále nevztahoval. Pakliže již stěžovatel nemohl být zajištěn podle zákona o azylu, bylo namíste stěžovatele buď propustit, anebo vydat nové rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, existovaly-li důvody pro jeho další zajištění. V nyní posuzované věci byl však stěžovatel ode dne 25. 5. 2019 až do 5. 6. 2019 (kdy bylo vydáno rozhodnutí o zajištění za účelem předání) zajištěn skutečně nezákonně, bez právního důvodu. Zajištění cizince je velmi citelným zásahem do jeho základních práv a svobod, představuje zásadní omezení osobní svobody, v některých případech můžeme hovořit dokonce o jejím zbavení. Nelze přitom po cizinci požadovat, aby jen domýšlel, z jakého důvodu (po skončení azylového řízení) zůstává nadále v detenci. Vydání nového rozhodnutí o zajištění je tak nepochybně jediným přijatelným způsobem, jak dát pokračujícímu zajištění legální podklad; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 2 As 115/2013 - 59, č. 3044/2014 Sb. NSS.

[19] V nyní posuzované věci rozhodla žalovaná o zajištění stěžovatele za účelem předání až dne 5. 6. 2019, přičemž dobu omezení osobní svobody stanovila na 26 dnů ode dne 25. 5. 2019, resp. ve znění opravného rozhodnutí ode dne 5. 6. 2019. Uvedla přitom, že původní rozhodnutí o zajištění obsahovalo písařskou chybu. K tomu však Nejvyšší správní soud dodává následující.

[20] Zjevné nesprávnosti ve smyslu § 70 správního řádu je možné napravit vydáním opravného rozhodnutí (příp. usnesení, je-li tato nesprávnost uvedena v odůvodnění rozhodnutí) pouze tehdy, jde-li o zjevné omyly ohledně údajů, které jsou však dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími jejich správné znění. S odkazem na toto ustanovení nelze naopak měnit vlastní skutková zjištění či jejich již provedené právní hodnocení, na jejichž základě bylo ve věci rozhodnuto. Není tedy možné, aby se s odkazem na uvedené ustanovení měnil obsah rozhodnutí. Takový postup by nasvědčoval libovůli rozhodování správního orgánu a byl by jednoznačně v rozporu s principem právní jistoty. Tento institut tak umožňuje jen odstraňování takových chyb, které představují např. různé méně významné překlipy a zkomoleniny, opravy rodných čísel, početních chyb či dat, avšak pouze tehdy, není-li o jejich nesprávnosti pochyb; viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541, č. 2119/2010 Sb. NSS. To však rozhodně nebyl případ stěžovatele.

[21] Ve výroku rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem předání žalovaná stanovila dobu zajištění na „26 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 25. 5. 2019 v 17,00 hodin“. Následně žalovaná vydala opravné rozhodnutí, kterým opravila okamžik omezení osobní svobody tak, že uvedla: „Podle § 129 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb. se stanovuje doba trvání zajištění 26 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 5. 6. 2019 v 17:00 hodin.“ Žalovaná přitom vůbec nevysvětlila, z jakého důvodu mělo dojít k této písařské chybě, resp. neuvedla, z jakého důvodu bylo v rozhodnutí o zajištění uvedeno jako datum omezení osobní svobody právě 25. 5. 2019. Nevysvětlila, přepisováním čeho měla tato písařská chyba vzniknout. Výrok rozhodnutí nadto nebyl jediným místem, kde se datum 25. 5. 2019 vyskytovalo. Toto datum je uvedeno na několika místech napadeného rozhodnutí: (i) v záhlaví, kde je uvedeno jako datum vydání rozhodnutí; (ii) ve výroku, ve kterém vymezuje den omezení osobní svobody stěžovatele; (iii) v textu odůvodnění na str. 5, ve kterém označuje den nabytí právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, (iv) v textu odůvodnění na str. 6, kde označuje opět okamžik omezení osobní svobody a opětovně označuje datum nabytí právní moci zmiňovaného usnesení (v) a dále na konci rozhodnutí, kde označuje den, kdy měl být stěžovatel s tímto rozhodnutím seznámen. Jen stěží si lze představit, že se skutečně jednalo o písařskou chybu ve výroku, když žalovaná použila v rozhodnutí toto datum opakovaně několikrát, a to pokaždé v poněkud odlišných souvislostech.

[22] Účelový postup žalované (záměrné uvedení data 25. 5. 2019 ve výroku rozhodnutí) vyplývá také z doby, na jakou stanovila zajištění (26 dnů od okamžiku omezení osobní svobody). Nejvyšší správní soud totiž nepřehlédl, že právě takovýto počet dnů představoval rozdíl mezi dnem stěžovatelovy ztráty postavení žadatele o mezinárodní ochranu (tj. 25. 5. 2019) a dnem předpokládané realizace stěžovatelova předání do Rumunska, ke kterému mělo podle obsahu spisu dojít 19. 6. 2019. Pakliže by se skutečně jednalo o písařskou chybu, jak tvrdí žalovaná, nevidí zdejší soud rozumný důvod, proč by bylo zajištění stanoveno právě na 26 dnů. V takovém případě by totiž doba zajištění skončila dne 30. 6. 2019, tj. 11 dnů poté, co měl být stěžovatel předán do Rumunska.

[23] Ze všech výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli v tom, že uvedení data 25. 5. 2019 v rozhodnutí o zajištění bylo skutečně účelové a nemohlo se jednat o chybu v psaní, jak tvrdila žalovaná. V této souvislosti lze naopak dospět k závěru, že se žalovaná skutečně snažila dobu nezákonného zajištění stěžovatele (od 25. 5. 2019 do 5. 6. 2019) zpětně uvést do souladu se zákonem tím, že ve výroku uvedla jako okamžik omezení osobní svobody právě datum 25. 5. 2019.

[24] Nejvyšší správní soud řešil podobné pochybení správního orgánu (tj. uvedení nesprávného data omezení osobní svobody) také v rozsudku ze dne 21. 2. 2019, č. j. 1 Azs 290/2018 - 23. V této věci došlo rovněž k zajištění cizince za účelem jeho předání. Správní orgán ve výroku rozhodnutí stanovil dobu zajištění na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody do 30. 7. 2018. Stěžovatel byl však v této věci omezen na osobní svobodě dne 30. 6. 2018, zajištění tak mohlo trvat pouze do 29. 7. 2018, neboť do doby zajištění je nutné počítat již ten den, kdy k omezení osobní svobody došlo. I zde přistoupil správní orgán k vydání opravného rozhodnutí, ve kterém nahradil datum 30. 7. 2018 datem 29. 7. 2018. Nejvyšší správní soud přitom v této věci výslovně uvedl, že „[n]yní opravovaná vada výroku rozhodnutí není zcela zřejmou nesprávností ve smyslu výše uvedené judikatury“ (viz bod 17 odůvodnění citovaného rozsudku). Nejvyšší správní soud však nepřistoupil ke zrušení rozhodnutí o zajištění, ani rozsudku krajského soudu, neboť přestože došlo k pochybení správního orgánu, o celkové době zajištění, jakož i o jejím začátku a konci nebylo pochyb. Ještě před uplynutím původně stanovené doby zajištění nadto správní orgán rozhodl o prodloužení doby zajištění. Nedošlo tak k porušení práv stěžovatele spočívajícím v tom, že by byl nezákonně zajištěn.

[25] Obdobně postupoval zdejší soud i v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 11/2017 - 36. V této věci bylo vydáno rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, do doby zajištění

pokračování

přítom rovněž nebyl započítán den omezení osobní svobody, správní orgán proto vydal opravné rozhodnutí. I v této věci bylo však ještě před uplynutím doby zajištění vydáno rozhodnutí o prodloužení doby zajištění, ani zde tak nedošlo k nezákonnému zajištění cizince.

[26] V obou shora citovaných věcech vedených pod sp. zn.: 1 Azs 290/2018 a 7 Azs 11/2017 tak došlo k pochybení správního orgánu, který stanovil dobu zajištění nesprávně proto, že do celkové doby zajištění nezapočítával den, kdy k omezení osobní svobody cizinců došlo (dobu zajištění počítal až od následujícího dne). V důsledku toho byla doba zajištění stanovena o jeden den delší. V ani jedné z těchto věcí však stěžovatel nebyl nezákonně zajištěn. A přestože ke zrušení napadených rozhodnutí v těchto věcech nedošlo, Nejvyšší správní soud jasně konstatoval, že uvedení chybného data omezení osobní svobody ve výroku rozhodnutí o zajištění není zjevnou nesprávností. Současně v odůvodnění rozsudku č. j. 7 Azs 11/2017 – 36 (bod 20) zdůraznil, že „*nikterak nesnižuje intenzitu pochybení a nedává návod pro případné další případy.*“

[27] V nyní posuzovaném případě je pochybení žalované zcela evidentní – dne 5. 6. 2019 rozhodla o zajištění, které mělo trvat již ode dne 25. 5. 2019. Opravným rozhodnutím pak fakticky změnila samotný obsah původně vydaného rozhodnutí o zajištění. Okamžik omezení osobní svobody se v důsledku opravného rozhodnutí změnil z 25. 5. 2019 na 5. 6. 2019. Stanovení počátku doby zajištění je přitom pro jakýkoli typ zajištění naprosto zásadní. Uvedení data, od kdy zajištění trvá, je jedním z nejdůležitějších údajů v rozhodnutí o zajištění. Opravu tohoto data spočívající ve faktickém rozdílu 11 dnů nelze vnímat jinak, než jako svévoli v rozhodování žalované, které je v rozporu s principem právní jistoty a které nelze tolerovat.

[28] Na nezákonnosti napadeného rozhodnutí tudíž nemohlo vydání opravného rozhodnutí nic změnit, neboť jak již bylo uvedeno výše, uvedení chybného data, od kdy zajištění trvá, vůbec nebylo zřejmou nesprávností, kterou by bylo možné napravit podle § 70 správního řádu. Žalovaná fakticky stanovila dobu zajištění stěžovatele zpětně, a to o celých 11 dnů. V případě tak zásadních zásahů do základních práv a svobod cizinců, jakým je právě jejich zajištění, je však nutno trvat na bezprostředním a plynulém rozhodování tak, aby k nezákonnému zajištění vůbec nedocházelo. Stanovená doba zajištění (26 dnů) by nadto neobstála ani ve světle opravného rozhodnutí, neboť jakékoli zajištění představuje natolik intenzivní zásah do základních práv a svobod, že musí trvat co nejkratší dobu (přiměřeně srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 1 Azs 136/2014 - 31). Požadavek co nejkratší doby zajištění, které nesmí trvat déle než po dobu, „*kteřá je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění...*“, je vyjádřen také v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Pakliže by zajištění stěžovatele bylo skutečně stanoveno ode dne 5. 6. 2019, jak tvrdí žalovaná, připadl by 26. den zajištění na 30. 6. 2019. Z obsahu správního spisu však vyplývá, že předání stěžovatele do Rumunska bylo naplánováno na den 19. 6. 2019. Za takové situace by zajištění po dobu 26 dnů nesplňovalo požadavek uvedený v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, na jehož dodržení je nutno bezvýhradně trvat.

[29] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že se žalovaná o nabytí právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany skutečně dozvěděla až dne 5. 6. 2019, jak vyplývá z obsahu spisu. K zajištění stěžovatele za účelem jeho předání však nemohla přistoupit zpětně s uvedením dne 25. 5. 2019 jako data vydání rozhodnutí a okamžiku omezení osobní svobody tak, aby toto rozhodnutí navazovalo na stěžovatelovu ztrátu postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Přestože důvody k zajištění stěžovatele za účelem jeho předání byly ode dne 5. 6. 2019 skutečně dány (stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění a dle nařízení Dublin III bylo k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu příslušné Rumunsko), nemohlo k němu dojít způsobem, jaký zvolila žalovaná.

[30] Nejvyšší správní soud neposuzoval, který orgán zapříčinil stěžovatelovo nezákonné zajištění ode dne 25. 5. 2019 (zda k němu došlo z důvodu pochybení Ministerstva vnitra, které žalovanou informovalo o právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku až dne

5. 6. 2019, či zda k prodlení došlo již u Krajského soudu v Plzni, který o odkladném účinku rozhodoval), toto mu v nyní posuzované věci ani nepřisluší. S ohledem na důsledky vzájemného informování státních orgánů o rozhodných skutečnostech je však namístě zdůraznit, že jejich komunikace musí probíhat tak, aby v obdobných situacích k zásahům do práv cizinců takovýmto způsobem nedocházelo.

[31] Přes veškeré výše uvedené skutečnosti krajský soud neshledal nezákonnost přezkoumávaného rozhodnutí žalované a žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl. Jelikož však bylo přezkoumávané rozhodnutí nezákonné a krajský soud tuto otázku posoudil nesprávně, nemůže napadený rozsudek obstát.

V. Závěr a náklady řízení

[32] Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu.

[33] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než rozhodnutí žalované zrušit. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil.

[34] Nejvyšší správní soud však současně nevyslovil, že se žalované věc vrací k dalšímu řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012 - 34, č. 2757/2013 Sb. NSS, totiž platí, že *„po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nablížit, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoli zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“*

[35] Jelikož i v této věci Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, které je prvním úkonem v řízení, neexistuje dále řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno. Proto nebylo možné věc žalované vrátit k dalšímu řízení.

[36] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně zruší i rozhodnutí žalovaného správního orgánu podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (viz ustanovení § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s.). V nyní projednávané věci však stěžovatel kasační stížností napadl pouze výrok I. rozsudku krajského soudu, kterým byla jeho žaloba zamítnuta. Nicméně výrok II. o nákladech řízení je závislý právě na úspěchu žaloby, a proto musel Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 3 části za středníkem s. ř. s. zrušit i výrok II. rozsudku krajského soudu a rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení o žalobě, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (viz § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud tak rozhodl o jejich náhradě výrokem vycházejícím z § 60 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná neměla úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel byl na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci úspěšný. Z obsahu spisu je však patrné, že stěžovateli žádné náklady nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. tak, že mu náhradu nákladů řízení nepřiznal.

pokračování

[37] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce stěžovatele, advokát JUDr. Ing. Jakub Backa, byl stěžovateli ustanoven již v řízení o žalobě usnesením krajského soudu ze dne 10. 6. 2019, č. j. 41 A 17/2019 - 22. V řízení před Nejvyšším správním soudem ustanovený advokát učinil jeden úkon právní služby, a to písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], kterým bylo podání kasační stížnosti. Z těchto důvodů ustanovenému advokátovi náleží za tento úkon odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu], celkem tedy 3400 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený advokát doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, musí být tato odměna a náhrada hotových výdajů dle § 35 odst. 10 s. ř. s. navýšena o částku odpovídající DPH 21 %. Celkem tedy bude ustanovenému zástupci z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena částka 4114 Kč, a to do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu